

باسمه تعالی طرح درس مقطع کارشناسی

اطلاعات درس و رشته:	فقه خانواده / الهیات / ۲ واحد
اطلاعات کلاس درس:	یکشنبه س: ۱۳ ک: ۳۰۲ B
راه‌های ارتباطی:	@SMNARIMANI
معرفی استاد:	https://www.mofidu.ac.ir/departments/theology/the-faculty/seyed-mahdi-narimani-zamanabadi/

۱- شرح درس

دانش فقه در مورد مسایل مختلف شخصی و اجتماعی مباحثی را مطرح کرده است، خانواده به عنوان یکی از ارکان مهم جامعه، از محوری‌ترین موضوعات محل بحث در فقه می‌باشد. در فقه خانواده، مباحث عبادی، عقود، ایقاع و احکام، مطرح می‌گردد.

بر اساس سرفصل، در این واحد درسی باید به مباحثی مانند: عیوب موجب فسخ نکاح، حق قَسَم، نشوز، شقاق، حقوق اولاد، نفقه؛ از مباحث مربوط به کتاب نکاح اشاره می‌گردد. در ادامه مباحث کتاب طلاق مرور می‌شود که عبارتند از: ارکان طلاق، اقسام طلاق، احکام عده، احکام طلاق، طلاق خلع و مبارات.

این مباحث در فقه خانواده، نه تنها به درک بهتر مسایل مربوط به خانواده کمک می‌کند بلکه به عنوان ابزاری برای ارتقاء سطح آگاهی اجتماعی و ایجاد برنامه‌های پیشگیرانه نیز عمل می‌کند. این اهمیت، این درس را به یکی از مباحث ضروری در رشته فقه تبدیل می‌کند.

دو بحث نکاح و طلاق در فقه اهمیت بسیاری دارد و می‌تواند به شکل‌های مختلفی مورد توجه قرار گیرد، که بخشی از آن به شرح ذیل است:

۱. **آشنایی با احکام شرعی:** فهم دقیق احکام نکاح و طلاق به دانشجویان کمک می‌کند تا برخی مبانی فقهی مربوط به خانواده را به‌خوبی درک کنند و بر اساس فهم درست از احکام شرعی، بتوانند در مسائل حقوقی و اجتماعی خانوادگی تصمیم‌گیری کنند. دانشجویان در این درس از حقوق و وظایف هر یک از اعضای خانواده (زن، شوهر، مادر، پدر و فرزند) آشنا می‌شوند و این مطالب در مسیر زندگی شخصی و علمی ایشان می‌تواند سازنده و موثر باشد.

۲. **ایجاد روابط سالم و پایدار در خانواده:** بررسی اصول نکاح و آداب آن به ایجاد روابط سالم و پایدار در خانواده‌ها کمک می‌کند. این آموزش می‌تواند به کاهش نرخ طلاق و اختلافات خانوادگی منجر شود.

۳. **پیشگیری از مشکلات اجتماعی:** درک عمیق از آثار اجتماعی و فرهنگی نکاح و طلاق می‌تواند به دانشجویان کمک کند تا مشکلات موجود در جامعه را شناسایی کرده و برای پیشگیری از آنها راهکارهایی ارائه دهند.

۴. **تحلیل حقوقی و اجتماعی:** مباحث نکاح و طلاق به بررسی حقوق و وظایف هر یک از زوجین و تأثیرات آن بر فرزندان و جامعه کمک می‌کند. بررسی این دو موضوع فرصت مناسبی برای دانشجویان است تا به مقایسه و تحلیل تطبیقی بین رویکرد فقهی و حقوقی به نکاح و طلاق بپردازند.

۵. **ترویج فرهنگ صحیح خانواده:** آموزش نکاح و طلاق می‌تواند به ترویج آداب و اخلاق صحیح در روابط خانوادگی و اجتماعی کمک کرده و ارزش‌های انسانی را تقویت کند.

بحث «نکاح» و «طلاق» به عنوان دو رکن اساسی در فقه خانواده، نه تنها از جنبه‌های فقهی بلکه از دیدگاه اجتماعی و اخلاقی نیز اهمیت دارد. این مباحث، کلید درک بهتر از روابط انسانی و خانواده‌ها را به دانشجویان می‌دهد و به آنها ابزارهای لازم برای مواجهه با چالش‌های زندگی زناشویی را ارائه می‌کند.

۲- منابع درسی

جزوه درسی.

۳- تکالیف دانشجوی

الف) ارزشیابی مستمر یا میان‌نیم‌سال (ترجیحا حداکثر ۸ نمره)

در پایان هر جلسه، یک موضوع فقهی مطرح می‌شود که دانشجویان پاسخ آن مسئله را از کتاب فتوایی فارسی مراجع عظام تقلید که در جلسه اول تعیین می‌شود، استخراج می‌کنند و به صورت مکتوب^۱ در ابتدای جلسه بعد به استاد تحویل می‌دهند. در کلاس درس، دانشجویان، تحقیق انجام شده را به صورت شفاهی نیز ارائه می‌کنند.

ب) ارزشیابی پایان‌نیم‌سال (ترجیحا حداقل ۱۲ نمره)

متن عربی ذکر می‌گردد و بر اساس متن ذکر شده، پرسش‌هایی پرسیده می‌شود. نیازی به حفظ مطالب کتاب نیست. افرادی که بر فهم متن و تطبیق آن بر فروع ذکر شده در پرسش‌ها تسلط داشته باشند، به راحتی نمره کامل دریافت می‌کنند.

۴- زمان بندی

جلسه اول: کلیات.

جلسه دوم و سوم: ارکان طلاق و شرایط مطلق و مطلقه.

جلسه چهارم تا ششم: اقسام طلاق.

جلسه هفتم و هشتم: احکام اقسام طلاق.

جلسه نهم: احکام طلاق.

جلسه دهم: رجوع و احکام آن.

جلسه یازدهم تا سیزدهم: سایر احکام طلاق.

جلسه چهاردهم: طلاق خلع

جلسه پانزدهم: طلاق مبارات

جلسه شانزدهم: سایر علل انحلال نکاح.

با احترام

۱. رعایت اخلاق پژوهشی در تحقیق الزامی است. برای کسب اطلاع بیشتر ر.ک: